

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ.

31η ΜΑΡΤΙΟΥ 1941. ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΣΕΩΣ.

Κατά τη διάρκεια συνομιλίας στο Υπουργείο Εξωτερικών της Ελλάδας τη 31η Μαρτίου 1941, επικειμένης της Γερμανικής επίθεσης, ο Πρωθυπουργός και Υπουργός Εξωτερικών Αλέξανδρος Κορυζής ζήτησε από τον Υπουργό Εξωτερικών της Βρετανίας Άντονι Ήντεν να εξετασθεί από την κυβέρνησή του η παραχώρηση της Κύπρου ή μέρους αυτής στην Ελλάδα:

1. Για ψυχολογικούς λόγους, την εξύψωση του ηθικού του μαχομένου κατά των Ιταλών Ελληνικού Λαού.

2. Για την αντιμετώπιση εκ των προτέρων της μεταφοράς της έδρας του Βασιλέως Γεωργίου Β΄ και της κυβέρνησης από την Αθήνα σε άλλο μέρος, σε περίπτωση κατάληψης της ηπειρωτικής Ελλάδας από τα Γερμανικά στρατεύματα. Η σκέψη για εγκατάσταση της έδρας στην Κρήτη εγκυμονούσε σοβαρές δυσχέρειες στην άσκηση της εξουσίας, λόγω εγγύτητας προς τη Ζώνη των πολεμικών επιχειρήσεων.

Ο Ήντεν μειδιώντας απάντησε ότι δεν καταγάγαμεν ακόμα τη τελική νίκη για να ζητούμε προσάρτηση εδαφών. Το επιτευχθέν μέχρι τώρα θαύμα του Ελληνικού Λαού, ανταπάντησε ο Κορυζής, ξεπέρασε τα όρια μιας απλής νίκης και θα δικαιολογούσε οποιαδήποτε παραχώρηση. Η πρόταση μεταφοράς της έδρας στη Ρόδο από τον Ήντεν απορρίφθηκε αμέσως, γιατί αυτό σήμαινε απελευθέρωση της Δωδεκανήσου από τον Ιταλικό ζυγό. Τελικά ο Ήντεν είπε ότι το ζήτημα της προσωρινής έδρας του Βασιλέως και της κυβέρνησης θα αποτελούσε αντικείμενο εξέτασης, μετά την επιστροφή του στο Λονδίνο, ενώ θα εξεταζόταν συγχρόνως και η παράκλησή της Ελλάδας για παραχώρηση της Κύπρου με όλη τη δυνατή κατανόηση.

Στις 12 Απριλίου 1941 ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας Αλέξανδρος Κορυζής υπέβαλε μέσω του Έλληνα πρεσβευτού στο Λονδίνο, λόγω της ραγδαίως εξελισσόμενης κατάστασης, προς τον Υπουργό Εξωτερικών της Βρετανίας πρόταση, στην οποία μεταξύ των άλλων θεμάτων επισημαίνονταν:

«...Η εξέλιξις της καταστάσεως μας αναγκάζει να επανέλθωμεν επί της προτάσεως, την οποίαν είχομεν κάμει εις τον Βρετανόν Υπουργόν Εξωτερικών, όπως θεωρηθή έστω και προσωρινώς έν τμήμα της Κύπρου ως Ελληνικόν, ίνα ο Βασιλεύς και η Ελληνική Κυβέρνησις, όταν υποχρεωθούν να εγκαταλείψουν την ηπειρωτικήν Ελλάδα και δεν υπάρχει πλέον η αναγκαία ασφάλεια εις Κρήτην, μεταβούν ακολούθως εις Κύπρον, ίνα εκείθεν ασκή ο Βασιλεύς Βασιλικήν εξουσίαν...»

Στις 14 Απριλίου 1941 ο Υπουργός Εξωτερικών της Βρετανίας Ήντεν απάντησε στον Έλληνα πρεσβευτή στο Λονδίνο:

« Ο Υπουργός μου απάντησεν ότι ελυπείτο πολύ, διότι η απάντησίς του δεν εκρίθη ικανοποιητική και αναφερόμενος εις τας προγενεστέρας συνομιλίαις, μου είπεν ότι σας έχει ήδη παραστήσει τας δυσχερείαις της αποδοχής της προτάσεώς σας(...). Ο Υπουργός μου είπεν ότι ουδέν εμπόδιον έβλεπε εις την άσκησιν των δικαιωμάτων του Βασιλέως, κατά την ενδεχομένην εις Κύπρον παραμονήν αυτού, υπό τας ιδίας συνθήκας με τους εις Λονδίνον διαμένοντας ξένους Αρχηγούς κρατών.»

Η Ελληνική Κυβέρνηση όμως απέκρουσε «δια λόγους γοήτρου» τη μικρή αυτή προσφορά, που παρουσίαζε ορισμένα πλεονεκτήματα. Και η άρνηση αυτή υπήρξε οπωσδήποτε ένα σφάλμα.

Κατά τη διάρκεια του πολέμου, αλλά και αργότερα μέχρι το 1952, οι Ελληνικές Κυβερνήσεις, εξαρτημένες απόλυτα από τους Άγγλους, έθεσαν μερικές φορές ζήτημα «προσφοράς» από την Αγγλία της Κύπρου στην Ελλάδα, αλλά με πολύ ήπιο τρόπο και σαν ευχή. Μάλιστα μνημειώδης έμεινε η απάντηση, που έδωσε το 1950 ο Αντιπρόεδρος και Υπουργός Εσωτερικών Γεωργίος Παπανδρέου στον Δήμαρχο Λευκωσίας Θεμιστοκλή Δέρβη:

« Η Ελλάς αναπνέει σήμερον με δύο πνεύμονας, τον μεν Αγγλικόν, τον σε Αμερικανικόν και δι' αυτό δεν ημπορεί, λόγω του Κυπριακού, να διακινδυνεύση να πάθη από ασφυζίαν.»

ΣΗΜΕΙΩΣΗ.

Τον Σεπτέμβριο του 1953, με το Κυπριακό πρόβλημα να βρίσκεται σε έξαρση, ο Υπουργός Εξωτερικών της Βρετανίας Ήντεν συναντήθηκε ανεπίσημα στο γραφείο του Βρετανού πρέσβη Τσάρλς Πικ με τον Έλληνα Πρωθυπουργό Αλέξανδρο Παπάγο. Όταν ο Παπάγος άρχισε τη συζήτηση για το Κυπριακό, ο Ήντεν εμφανώς ενοχλημένος και ενώ συνομιλούσε, κατευθύνθηκε προς το παράθυρο του γραφείου, αφήνοντας τον Παπάγο να μιλά στον αέρα. Η προσβολή αυτή δεν έμεινε ασχολίαστη από τον Στρατάρχη, που ενοχλημένος απευθύνθηκε προς τον Ήντεν και σε έντονο ύφος του είπε: **«Είμαι ο Πρωθυπουργός της Ελλάδος. Και όταν ομιλώ με κάποιον, αξιώνω να μου δείχνει το πρόσωπόν του και όχι τα νώτα του.»** Αμέσως χωρίς να αναμένει απάντηση έφυγε από το γραφείο, κτυπώντας δυνατά την πόρτα.

ΣΧΟΛΙΟ.

Δυστυχώς οι θυσίες του Ελληνικού Λαού στην αντιμετώπιση των Ιταλικών και Γερμανικών στρατευμάτων το 1940-1941 δεν δικαιώθηκαν. Οι φίλοι και σύμμαχοί μας, κυρίως οι Βρετανοί, λησμόνησαν με τη λήξη του πολέμου τις επίσημες και δεσμευτικές υποσχέσεις τους. Υποσχέσεις τις οποίες δεν ζήτησε η Ελλάδα, όταν τα άγρια χαράματα της 28ης Οκτωβρίου 1940 ο Πρωθυπουργός της Ιωάννης Μεταξας βροντοφώνησε το ανεπανάληπτο «ΟΧΙ» και ο Ελληνικός Λαός σύσσωμος αντιστάθηκε και πολέμησε τους Ιταλούς. Το ίδιο έκανε και ο Αλέξανδρος Κορυζής την 6η Απριλίου 1941 στο τελεσίγραφο των Γερμανών. Οι «Μεγάλοι» της Γης έσπευσαν να προσφέρουν απερίσκεπτα τις υποσχέσεις δηλώνοντας: «Μαζί θα μοιρασθούμε τη Νίκη». Και σ' αυτές τις υποσχέσεις βάσισε τον νυν «Υπέρ Πάντων» αγώνα, ελπίζοντας στη μελλοντική παραχώρηση της Ελληνικότατης Βορείου Ηπείρου, την οποία ο ένδοξος Ελληνικός Στρατός απελευθέρωνε για τρίτη φορά.

Το 1945 ο πόλεμος τελείωσε και οι νικητές πανηγύριζαν. Στο Παρίσι άρχιζαν οι εργασίες της Διάσκεψης της Ειρήνης. Ο Ελληνικός Λαός ήλπιζε ότι είχε έλθει η ώρα της δικαίωσης. Ο Γεώργιος Παπανδρέου βέβαιος από τη Βουλή των Ελλήνων την 3η Οκτωβρίου 1946 δήλωνε:

«...Εις το βήμα της Διασκέψεως θα έφθανε η φωνή των αθανάτων νεκρών μας και θα εύρισκεν απήχησιν εις την συνείδησιν όλων των συμμάχων...».

Όμως στη Διάσκεψη δεν επικράτησε το Δίκαιον. Κυριάρχησαν τα συμφέροντα των «Μεγάλων». Ζήτησαν από την Ελλάδα να θυσιασθεί και για την Ειρήνη, όπως θυσιάσθηκε και για τον Πόλεμο. Έτσι ούτε η Κύπρος παραχωρήθηκε, ούτε η Βόρειος Ήπειρος, ούτε τα Ελληνο-Βουλγαρικά σύνορα τροποποιήθηκαν προς όφελος της Ελλάδας. Μόνο η Δωδεκάνησος τη τελευταία στιγμή, αφού δέχθηκε ο Υπουργός Εξωτερικών της Σοβιετικής Ένωσης Μολότωφ, παραχωρήθηκε στην Ελλάδα.

Πηγή: [ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΜΠΟΥΓΑΣ - Ιστορία 1940-1949](#)

Εχει ξεχαστεί ακόμα και ότι η Βουλή των Ελλήνων αποφάσισε να εορτάζεται συμβολικά η 28η Οκτωβρίου ως ημέρα ενσωμάτωσης των Δωδεκανήσων. Νόμος 1948 Ν/518. Όχι και αυτό σβήστηκε από την μνήμη πολλών.

[ΜΕΤΑΞΑΣ Ο ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ](#)
[ΕΛΛΗΝΟΙΤΑΛΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ, ΤΙ ΚΕΡΔΙΣΕ Η ΕΛΛΑΔΑ; ΤΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ](#)